# دستورالعمل تزریقات ایمن

# (Safety Injection Guideline)

## موازین تزریقات ایمن :

### الف- محل تمیز (Clean work plan) :

در هر مرکز برای واکسیناسیون مکانی خاص را تعیین نمائید. محل دریافت واکسن و آماده سازی واکسن باید در این مکان در نظر گرفته شود. وسائل لازم برای تزریق شامل پنبه الکل و سرنگ را بر روی میزی که به این امر اختصاص داده اید قرار دهید .

به خاطر داشته باشید وسائلی که روی میز است باید تمیز بوده و خون، پنبه آلوده و .... منظره آن را زشت نکرده باشد .
بهتر است Safety Box را جهت دفع بلافاصله سرنگ در نزدیک ترین محل به واکسیناسیون یا زیر میزی که وسائل واکسیناسیون بر روی آن قرار دارد، قرار دهید .

### ب – شستشوی دست (Hand washing) :

از آنجائیکه هر مایعی از بدن ممکن است حاوی عوامل بیماری زا باشد و باعث انتقال بیماری گردد باید دستهای فرد تزریق کننده قبل از تزریق به طور کامل با آب و صابون شسته شود .

### ج- سرسوزن و سرنگ استریل:

۱- یک سرنگ و سرسوزن استریل برداشته و بسته بندی آن را از نظر وجود پارگی و هرگونه صدمه بازبینی نمائید .

۲- تاریخ انقضا آن را کنترل کنید .

۳- در صورت اطمینان از استریل بودن می توانید از آن استفاده نمائید .

۴- به هیچ قسمتی از سرسوزن قبل و بعد از واکسیناسیون دست نزنید **و از سرپوش گذاری مجدد سرسوزن اجتناب کنید.** اگر سرپوش گذاری لازم است (برای مثال کودک به علت ترس حرکاتی انجام می دهد وتزریق با تأخیر انجام می شود) تکنیک استفاده از یک دست* را بکار ببرید. سرسوزنی را که با سطح غیر استریل تماس داشته است دور بیاندازید.

*** سرپوش گذاری به وسیله تکنیک استفاده از یک دست:**

۱- سرپوش را روی میز قرار دهید .

۲- سرنگ و سرسوزن را در یک دست گرفته و بدون استفاده از دست دیگر داخل سرپوشی که روی میز گذاشته اید، قرار دهید .

### د- ویال و حلال مناسب:

۱- مطمئن شوید حلال مربوط به هر واکسن لئوفیلیزه را در اختیار دارید به عبارتی برای هر واکسن از حلال اختصاصی آن استفاده نمائید .

۲- به هنگام بازسازی واکسن، واکسن و حلال باید دارای درجه حرارت یکسان( ۸-۲ درجه سانتی گراد) باشند .

۳- برای بازسازی هر ویال واکسن از یک سرنگ و سرسوزن استفاده نمائید .

۴- همه حلال موجود در ویال را استفاده کنید .

۵- بعد از استفاده از سرنگ، آن را بدون سرپوش گذاری در Safety box بیندازید .

۶- هرگز یک سرسوزن را برای کشیدن دوزهای بعدی یک ویال واکسن، داخل ویال نگذارید .

## ر- تمیز کردن محل تزریق: (Skin cleaning)

۱- محل واکسیناسیون را در صورت کثیف بودن محل تزریق ابتدا با آب و صابون شستشو دهید .

۲- محل تزریق را با پنبه الکل(۷۰ درصد) به صورت دایره ای ضدعفونی کنید.

۳- هرگز از پنبه الکل از قبل آماده شده استفاده نکنید .

## ز - جمع آوری صحیح اجسام نوک تیز (Appropriate collection of sharps):

۱- سرنگ و سرسوزن های مصرف شده را همیشه در Safety box بیندازید .

۲- برای جلوگیری از فرو رفتن نوک سوزن در دست هرگز بعد از واکسیناسیون، به سرسوزن دست نزنید و از سرپوش گذاری مجدد سرسوزن اجتناب کنید .

۳- سرنگ و سرسوزن را بلافاصله بعد از استفاده در Safety box بیندازید .

۴- بیش از $^{3}/_{4}$حجم Safety box را پر نکنید .

۵- درب Safety boxهای پر شده را قبل از حمل برای دفع ببندید .

۶- Safety boxهای پرشده را در یک مکان مطمئن و خشک و دور از دسترس کودکان و مردم نگهداری کنید. تا مطابق دستورالعمل های موجود دفع شوند .

۷- برای اجتناب از ایجاد صدمه در اثر سرسوزن هرگز Safety box پر شده را در دست نگیرید، تکان ندهید، فشار ندهید، یا روی آن ننشینید یا نایستید .

۸- Safety box پر را دوباره باز نکنید، خالی نکنید یا مورد استفاده مجدد قرار ندهید.

## س-دفع صحیح ضایعات (Appropriate waste management) :

برای حفظ جامعه از خطر تماس با ضایعات حاصله از واکسیناسیون Safety boxها را مطابق دستورالعمل و برنامه ریزی های انجام شده دفع نمائید.

## تجهیزات قابل قبول برای تزریقات :

در خدمات ایمنسازی کشوری توصیه می شود فقط از سرنگ هایAD استفاده شود و ضایعات حاصله در Safety Box جمع آوری و به طور مناسب امحاء گردد .

سرنگهایAD سرنگهایی هستند که خودبه خود قفل می شوند، و در نتیجه فقط یکبار می توانند مورد استفاده قرار گیرند .

سرنگهایAD وسیله انتخابی برای همه انواع جلسات ایمنسازی هستند .
هر سرنگ AD استریل شده و به وسیله کارخانه بسته بندی می شود. انواع مختلفی از سرنگهای AD وجود دارد. بیشتر سرنگهای AD دارای سرسوزنی ثابت هستند. سایر انواع دارای سرسوزنهای جدا شدنی هستند که تنها به سرنگهای AD خاص خودشان متصل می شوند. این سرسوزنها را با سرنگهای استاندارد دیگر نمی توان استفاده کرد. همه سرنگهای AD به منظور حفظ سترونی سرسوزن دارای سرپوش پلاستیکی هستند و بعضی از آنها حتی جهت پیستون نیز سرپوش دارند. سرنگهای AD در حجم های مختلف برای تجویز واکسن BCG و یا سایر واکسنها وجود دارد .

## مراحل استفاده از سرنگهای AD به شرح ذیل است :

**گام اول :** سرنگ و سرسوزن را از بسته بندی خارج کنید .

**گام دوم:** اگر سرسوزن آن ثابت نیست سرسوزن را به سر سرنگ متصل کنید. سرپوش سوزن را بدون اینکه سوزن را لمس کنید بردارید .

**پیستون را فقط یک بار می توانید به عقب کشیده و بازگردانید، بنابراین کارکنان بهداشتی باید توجه کنند که نباید پیستون را بی مورد حرکت دهند و یا هوا را به داخل ویال تزریق کنند چون این مسئله موجب غیرقابل استفاده شدن سرنگ می شود .**

**گام سوم :** سرسوزن را روی ویال واکسن قرار دهید و سوزن را وارد ویال نمائید. و توجه نمائید که سر سوزن حتماً داخل مایع قرار گرفته باشد .

**گام چهارم :** پیستون را به عقب بکشید تا سرنگ پر شود. پیستون به طور اتوماتیک متوقف می شود چنانچه به علامت ۰/۵ میلی لیتر برسد، شما یک صدای «کلیک» خواهید شنید.

**گام پنجم :** سرسوزن را از داخل ویال خارج کنید. برای از بین بردن حباب های هوا، سرنگ را مستقیم نگهدارید و به بدنه سرنگ ضربه بزنید. سپس به دقت به سمت علامت توقف فشار دهید .

**گام ششم :** سرسوزن را در محل تزریق که قبلاً آماده کرده اید، داخل کنید .

**گام هفتم :** پیستون را به سمت جلو فشار دهید و واکسن را تزریق کنید. بعد از تزریق پیستون به صورت اتوماتیک قفل می شود و حرکت نمی کند و سرنگ نمی تواند مورد استفاده مجدد قرار گیرد. به خاطر داشته باشید **بعد از استفاده از سرنگ آن را مجدداً سرپوش گذاری نکنید .**

**تذکر : در تزریقات مربوط به واکسیناسیون نیازی به آسپیراسیون نمی باشد .**

**گام هشتم :** سرنگ و سرسوزن استفاده شده را در داخل جعبه ایمن (Safety Box) غیرقابل نفوذ و مقاوم نسبت به سوراخ شدگی که برای جمع آوری ضایعات تعیین شده است ،بیندازید .